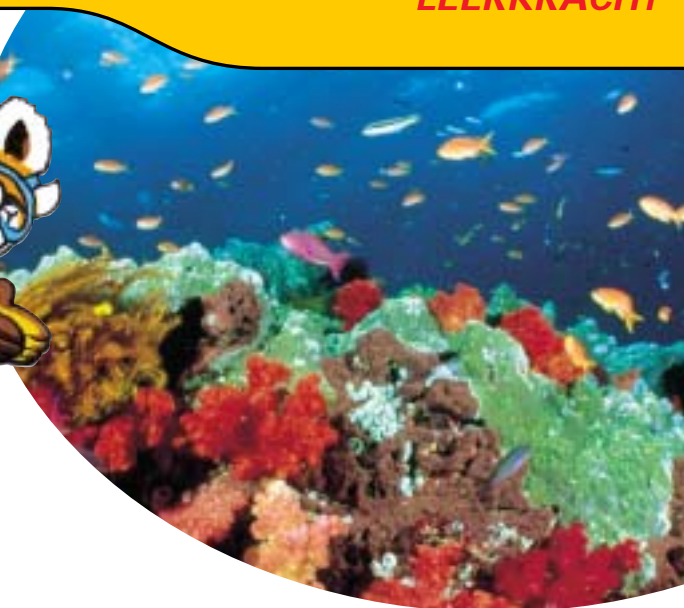

Help allemaal... red ons koraal!

VOOR DE
LEERKRACHT

HET THEMA

Een zeepaardje zwemt - bijna deftig - rechtop door het water. Twee dolfijnen springen plotseling omhoog. Een school vissen, in spetterende kleuren, schiet rakelings over wuivende tentakels. En een zeeschildpad flippert bedwaard, als oudste zeebewoner, door het water. Het is de bijzondere en kleurrijke wereld van de koraalriffen waarvan maar liefst een kwart van alle vissoorten op de wereld afhankelijk is. Maar... het koraalrif wordt bedreigd. 30% is zelfs onherstelbaar beschadigd. Door vervuiling, overbevissing en het toepassen van foute vistechnieken. Maar ook door klimaatverandering (het koraal verbleekt). Daarom komt de WNF-Rangerclub, de jeugdclub van het Wereld Natuur Fonds, in actie onder het motto: 'Help allemaal... Red ons koraal!'

De TamTam van maart ondersteunt de actie van de WNF-Rangerclub. Natuurlijk staat de TamTam bol van informatie en foto's over de koraalriffen. Speciaal over een koraalrif in Kiunga bij Kenia, omdat de WNF-Rangers daar in het bijzonder actie voor voeren. En als dat lukt, wordt dit het WNF-RangerRif!

De suggesties in deze lesbrieven en het infoblad over het koraalrif op www.wnf.nl/rangerclub (onder 'dierenbieb') helpen om nóg meer kinderen enthousiast te krijgen.

Zó werkt u met 'TamTam in de klas'

- Download de pagina's 'TamTam in de klas'
- Lees de inleiding op het thema (Voor de leerkracht)
- Maak een keuze uit de lessuggesties op dit blad
- Kopieer de twee leerlingpagina's voor alle kinderen
- Laat de leestekst van het eerste blad lezen (individueel, in groepjes of klassikaal)
- Laat de vragen maken en de antwoorden direct noteren (dit is zelfcorrigerend materiaal)
- Laat de puzzel maken (in de TamTam staan nog meer puzzels over het koraalrif.)
- Stimuleer kinderen om ook de internet-opdracht uit te voeren: www.wnf.nl/rangerclub
- Maak gebruik van de TamTam

LESSUGGESTIES

De volgende suggesties zijn bedoeld om de kinderen in de sfeer van het thema te brengen. Meestal eenvoudig uit te voeren.

Rara, wat ben ik?

Introduceer het koraalrif met een raadspelletje. Schrijf op het bord na telkens één van de volgende zinnen: - Ik ben altijd nat. - Ik zit onder water. - Ik lijk op een steen. - Ik groei heel langzaam. - Ik ben een dier. - Ik ben zelf geen vis, maar zie elke dag heel veel vissen. - Ik heb veel kleur, maar soms zie ik bleek. - Ik moet geholpen worden.

Na elke zin schrijven de kinderen op een blaadje een aantal mogelijkheden. Bijvoorbeeld bij 'Ik ben altijd nat': een vis, een onderwaterplant, een zwembad, enz. Als alle zinnen beantwoord zijn, geeft u pas het antwoord: 'Ik ben een koraalrif'. Wie van de kinderen had dit antwoord ook? Bespreek nu de kenmerken van een koraalrif. Gebruik hier ook de TamTam van maart bij.

Infovissen

Elk kind knipt uit stevig papier de omtrek van een vis die bij een koraalrif leeft. Dat kan ook een fantasievis zijn. Laat de vis kleuren/schilderen (ecoline geeft een mooi effect). Als de vis droog is, schrijven ze er met een dunne, zwarte stifst allerlei leuke weetjes over het koraalrif in. Laat die info van internet halen (o.a. van www.wnf.nl/rangerclub), uit de TamTam en uit het documentatiecentrum. Hang de 'infovissen' allemaal aan een lange lijn.

Koraalrif in een kijkdoos

Vraag of alle kinderen een schoendoos willen meenemen. In de korte zijkant van de doos komt een klein kijkgat. Laat de doos aan de buitenkant in felle kleuren, passend bij de onderwaterwereld, beschilderen (beplakken kan ook). Reik voldoende beeldmateriaal aan over het koraalrif (laat o.a. foto's uit de TamTam van maart zien!). Laat van papier, karton en kosteloos materiaal koraal (heel gemakkelijk te maken van stukjes spons!), dieren en planten maken voor in de kijkdoos. Geef de tip dat ze telkens even door het kijkgat kijken hoe het er uit komt te zien. Tevreden? Dan pas alles vastplakken. Laat tot slot in het deksel een groot gat knippen en met sitspapier beplakken. Stel de kijkdozen tentoon en laat er eventueel informatiebordjes bij maken.

Help allemaal... red ons koraal!

VOOR DE LEERLING

het koraalrif

Misschien is het wel de aller-, allermooiste natuur: de koraalriffen. Jammer dat je er niet zomaar een wandelingetje kunt gaan maken, want de koraalriffen vind je natuurlijk alleen onder water. Je hebt dus een duikbril nodig om het te kunnen bekijken. En dan weet je niet wat je ziet: zoveel kleuren en zoveel wonderlijke vissen en planten. Maar... wat is koraal eigenlijk?

Koraal lijkt net op een steen of een plant, maar het is een dier. Echt waar! Nou ja, één dier? Een heleboel dieren aan elkaar vast. Miljoenen zelfs. En elk koraaldiertje heet: poliep. Die poliep lijkt op een zeeanemoon en is heel zacht. Om zich te beschermen (en als houvast) heeft het een hard laagje (skelet) aan de buitenkant met tentakels erop. Daarmee kan het kleine zeediertjes vangen.

Al die poliepen bij elkaar noem je een koraal. En als je nou heel veel koraal bij elkaar hebt, heet dat weer een rif. Net zoals bomen samen een bos zijn. In het koraal wonen duizenden andere dieren. Ze leven tussen de kieren en holletjes. Het krioelt ervan. Natuurlijk zijn dat weer lekkere hapjes voor grotere dieren. Ook de dolfijn en zeeschildpad komen er graag op af. Er leven zoveel verschillende dieren dat we het koraalrif daarom ook wel het 'tropisch regenwoud van de zee' noemen. Een kwart van alle vissoorten (25% dus) is afhankelijk van het koraal. Daarom is het ook zo belangrijk dat de koraalriffen gezond blijven. Maar helaas...

Koraalriffen hebben zout water nodig. Dat mag niet te troebel zijn en zeker niet te warm. De klimaatverandering – waardoor het warmer wordt op aarde – is dus slecht voor het koraal. Maar dat is niet het enige. Want er wordt ook veel gevestigd bij het koraal. Op een foute manier. Dat noem je foute visvangst. Het gebeurt met grote sleepnetten. Die maken het koraal stuk. Soms worden er zelfs bommen ingegooid. Dan komen de vissen bovendrijven en kunnen de vissers die makkelijk vangen.

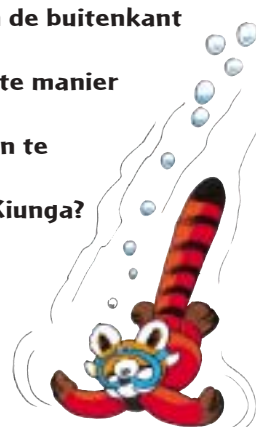
Maar de koraalriffen, die al 20 miljoen jaar bestaan (!), worden in één grote klap vernield. Dat is verschrikkelijk. Gelukkig is er ook goed nieuws. Want de WNF-Rangerclub voert actie om de koraalriffen te beschermen. Zij helpen om het koraalrif van Kiunga bij Kenia te redden. Als dat lukt, wordt dat het WNF-RangerRif. Misschien doe jij ook wel mee!

VRAGEN

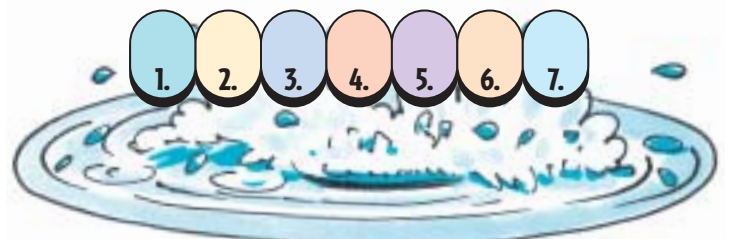
Beantwoord de volgende vragen. Schrijf de antwoorden op. In elk hokje komt een letter. Soms staat er al een letter om je te helpen. Klaar? Schrijf dan de letters die in een hokje staan met een cijfer erbij op de goede plaats in het lege balkje onderaan. Je leest nu een woord dat past bij een koraalrif.

1. Wat is een koraal?
2. Hoe heet een koraaldiertje?
3. Waarmee vangt een poliep zijn eten?
4. Hoe noem je het harde laagje aan de buitenkant van een poliep?
5. Hoe noem je het als je op een foute manier vissen vangt?
6. Wie voert actie om de koraalriffen te beschermen?
7. Bij welk land ligt het koraalrif in Kiunga?

1				5.															
2								6.											
3			3.						K										
4								2.											
5	F	O								V			V					7.	
6								-											4.
7	1.																		

Antwoord

Onderwaterletterwegstreper

Op dit stuk wrakhout zijn een heleboel woorden door elkaar en in allemaal verschillende richtingen geschreven. — — || / \

Een letter kan in meer dan één woord voorkomen. Vul de letters die je overhoudt op volgorde in de munten onderaan in, en je vindt een geheime boodschap.

- DOLFIJN
- GOLF
- GRAAT
- HAMERHAAI
- HEREMIETKREEFT
- INKTVIS
- KREEFT
- KORAAL
- MAANVIS
- MURENE
- OCEAAN
- OESTER
- RANGERRIF
- RUGVIN
- SCHATKIST
- SCHELP
- STEEN
- WATER
- ZAND
- ZEEANEMOON
- ZEEGEL
- ZEEWIER

www.wnf.nl/rangerclub

De WNF-Rangerclub is de jeugdclub van het Wereld Natuur Fonds. Ze hebben een beestachtig clubblad: TamTam. Daarin staan veel foto's én informatie over dieren.

Kijk ook op www.wnf.nl/rangerclub. Ga naar de 'Dierenbieb' en zoek informatie over het koraalrif.

Opzoekvraag:
Vroeger wisten mensen niet of koralen nou planten of dieren waren. Hoe noemden ze de koralen toen?

